

**Балалық шақтағы
ауруларды интеграциялап
жүргізу стратегиясы
(БШАИЖ)**

*Қабылдаған: Усманов Н
Орындағандар:*

Жоспар

I Кіріспе:

II Негізгі бөлім:

1. Балалық шақтағы ауруларды интеграциялап жүргізу стратегиясы мақсаты, міндеттері
2. Балалық шақтағы ауруларды интеграциялап жүргізу стратегиясы кезеңділігі
3. Балалық шақтағы ауруларды интеграциялап жүргізу стратегиясы кезіндегі алдын алу шаралары.

III Қорытынды:

IV Пайдаланған әдебиеттер

Интегрированное ведение болезней детского возраста - ИВБДВ

Улучшение оказания помощи детям
раннего возраста

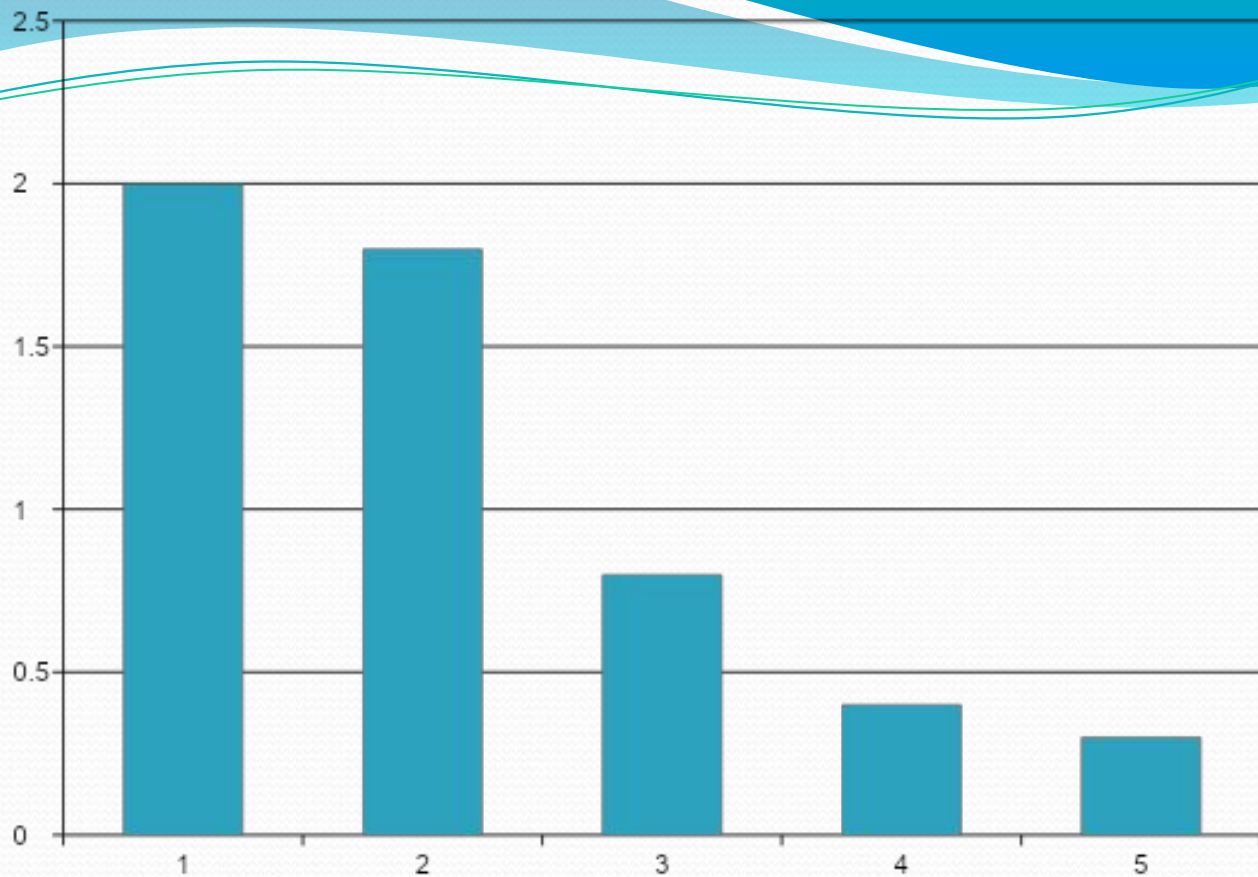
□ XX 90 жылдары Дүние жүзілік денсаулық сақтау және Балалар қоры ЮНИСЕФ арқылы **Балалық шақтағы ауруларды интеграциялап жүргізу стратегиясы** жасалынды. Қазіргі таңда бұл бағдарлама дүние жүзіндегі 100 астам мемлекетте енгізілген және бағдарламаның компьютерлік нұсқасы жасалынған, ол нұсқа арқылы медицина саласының қызметкерлері балалық шақтағы негізгі аурулар туралы қысқа уақыт аралығында құнды мәліметтер, суреттер және видеолар көріп өз білімдерін шыңдауға мүмкіндік алды. Ол өз кезегінде балалардың өлім жағдайының санын азайтуда маңызды рол атқарады.

- Бұл стратегия арқылы дәрігерлер баланың өсу барысында денсаулығын қорғау мақсатында ата-аналарға кеңес беру арқылы баланы дұрыс күту, вакциналарды уақытылы орындау, психикалық және физикалық дамуын бағалау, дұрыс тамақтану мәселелері туралы, дәрі-дәрмектерді тиімді пайдалану туралы ақпараттармен қамтамасыз етеді. Бұл стратегия өзінің қарапайымдылығына байланысты ауылдық мекендерде балалар денсаулығын қорғауда да өті пайдалы.

□ Ерте жастағы балалардың ауруы мен өлімін төмендету және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2008 жылғы 19 желтоқсандағы «Қазақстан Республикасында бала жасындағы ауруларды интеграциялап жүргізу және ерте жастағы балаларды дамыту әдісін енгізу туралы» № 656 бұйрығын орындау мақсатында, Астана қаласының медициналық ұйымдарында Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы мен Біріккен Ұлттар Ұйымының Балалар қоры ұсынған бала жасындағы ауруларды интеграциялап жүргізу (БЖАИЖ) және ерте жастағы балаларды дамыту әдісі енгізілген.

Әлемде жыл сайын 5 жасқа толмай жатып 10 миллионнан астам бала көз жұмады. Бала өлімі себебінің ең үлкен үлесін басқармалы уәждер: тыныс жолдарының жіті вирусты инфекциялары, негізінен пневмония, диарея, тамақтанудың бұзылуы алады.

5 жасқа дейінгі балалар арасында өлім көрсеткіші(миллион):
1-пневмония 2-диарея 3- малярия 4- қылылша 5-вич

ИВБДВ как ключевая стратегия улучшения здоровья детей

Направления деятельности по профилактике нозокомиального инфицирования детей

Нормативно-правовая база

Развитие навыков по сохранению здоровья в семье и общине

Повышение квалификации работников системы здравоохранения

Усовершенствование системы здравоохранения

Основные области совершенствования

Развитие навыков по сохранению здоровья в семье и общине

- Вскармливание младенцев (исключительно грудное вскармливание)
- Оказание помощи при основных детских заболеваниях (например оральная регидратация)

ИВБДВ

- Ведет к улучшению результатов лечения
- Сокращение общего числа направлений на стационарное лечение

Стационар

- Сократить срок госпитализации до минимального
- Безопасное выполнение инъекций и санэпидрежим
- Обеспечение расходными материалами

Бала жасындағы ауруларды интеграциялап жүргізу стратегиясы (БЖАИЖ) – бұл баланың денсаулығын жақсартуға, 0-ден 5 жасқа дейінгі балаларға медициналық көмек көрсету сапасын жоғарылатуға, бала өлімін, ауруы мен мүгедектіліктің ауырлығын және жиелілігін төмендетуге, балалардың дамуы мен өсуін жақсартуға бағытталған негізгі стратегия.

Аталған стратегия клиникалық және ауруханаға жатқызудың үлгілі нақты хаттамаларын жүргізу, дәрі-дәрмектермен жабдықтау және оны үйлесімді пайдалану, медициналық қызметшілер құрамының кәсіби біліктерін арттыру және уақытын үнемдеу, балаларға күтім жасайтын тұлғалармен қарым-қатынас жасауға және оларға кеңес беруге назарды шоғырландыру арқылы медициналық қызмет көрсетудің тиімділігін жоғарылатады.

□ БЖАИЖ мақсаттары:

- нәрестелік және балалар өлімінің көрсеткішін төмендету;
- 5 жасқа дейінгі балалардың ауруға шалдығушылық пен мүгедектікті төмендету.
- БЖАИЖ стратегиясының басты мақсаты аурудың қауіпті белгілерін бағалау, медициналық қызметкерге қай кездері міндетті әрі шұғыл түрде жолығу қажет, дұрыс емізу, тамақтандыру және баланы дұрыс күту мәселелері болып табылады.

□ **БЖАИЖ міндеттері:**

- 1) медициналық ұйымдардың, ең бастысы БМСК қызметкерлерін БЖАИЖ бағдарламасына үйретуге;
- 2) 5 жасқа дейінгі балаларды өмірге үйретуге халықты және қауіпті белгілерге ата-аналарды үйрету;
- 3) АМСК медициналық қызметкерлерінде БЖАИЖ дағдыларын бекіту және медициналық қызметкерлерінің базалық бағдарламаларын дайындауда БЖАИЖ енгізуге;
- 4) мониторинг жүргізу – басқармалы себептерден сәбилердің өлімін төмендету үшін барлық мүмкіндіктерді қолдануға мүмкіндік береді.

- Интеграция жүргізу процесі бірнеше кезеңнен тұрады, оны әрбір дәрігер орындауы қажет:
- 1.кезең .Баға беріңіз. Дәрігер амбулаторияға келген науқастың жағдайына баға береді, бала денсаулығын ауырлататын жайттар туралы анасынан сұрайды.Дәрігер науқасты тексереді.
- 2.Ауруларды жіктеңіз. Дәрігер науқастың жағдайына баға беріп оны тексергеннен соң баланың қай симтомы шұғыл ем қажет ететінін анықтайды.
- 3.Емін анықтаңыз.Баланың жағдайына байланысты дәрігер оған стационарда немесе үйде ем жүргізетін ем тағайындайды.
- 4.Баланы емдеңіз. Дәрігер және мейірбике тексеруінен кейін бала жағдайына байланысты ем жүргізу.Анасына дәріні қалай беруді үйрету,диета және режим туралы толық мәлімет беру.
- 5.Анасын ақпаратпен қамту. Дәрігер анасына баланы қайта тексеруге келетін уақытын айтады.
- 6.Қайта тексеру.Интеграция жүргізу процесі науқас балаларды анықтауға көмектеседі.Баланың жағдайын қайта тексеру арқылы ем тиімділігін бағалайды.

- 1.Бағалау. Бұл кезеңде амбулаторияға келген науқасты бірнеше этап бойынша тексереміз.
- анамнез жинау
- симптомдардың қауіптілік дәрежесін бағалау
- негізгі симптомдарын анықтау
- тамақтану режиміне баға беру
- Аталғандай шектелген белгілерге баға беріледі. 2 ай мен 5 жас аралығында балаларда- жөтел немесе тыныс алудың қиындауы, диарея, сандырақтау, құлаққа байланысты мәселелер ;1 апта мен 2 ай аралығында балаларда- бактерияльды инфекция, диарея.

- 2. Ауруларды жіктеңіз. Бұл кезеңде анықталған симптомдарды біріктіру арқылы белгілі жүйеге келтіру және ем барысын анықтау, режим тағайындауға мүмкіндік береді. БШАИЖ бағдарламасында ауруларды жіктеу 3 түс арқылы жүргізіледі: **қызыл** науқасты тез арада стационарға жатқызу керек, **сары** амбулаторлы ем қабылдау керек, **жасыл** науқас үйде емделуге болады.
- 3. Емін анықтаңыз. Егер науқас қызыл топта болса, оны тексеріп болғаннан кейін стационарға дейін керекті дәрілерін беру. Егер науқас сары топта болса емін стационарға барғаннан кейін жүргізу жоспарлы түрде. Науқас жасыл топта болса анасына баланы күту туралы нұсқаулықтар беру.
- 4. Баланы емдеңіз. Тағайындалған ем жүргізіледі және анасына баланың дәрілерін уақытылы беру, режим және диетаны сақтау туралы нұсқаулықтар береді.

- Бағдарламаны жүргізу барысында негізгі мәселе дәрігер мен науқас арасындағы ынтымақтастық , егер науқас дәрігердің кеңестерін орындамаса ауруын асқындырып алады сол себепті дәрігерлер науқастың тілін таба білуі қажет.13 ғасырда өмір сүрген сириялық дәрігердің сөздері : «Біз үшеуміз-сен , ауру және мен.Егер сен аурумен болсан сендер екеу боласындар және мені жеңесіндер, егер екеуміз біріксек біз ауруды жеңеміз.»

□ Қазақстанда БЖАИЖ бағдарламасы 10 жылдам астам уақыт бойы жұмыс жасалуда, ал Астанада тәжірбие жүзінде енгізу 5 жылдам астам уақытты кұрайды. Сондықтан мәжілісте атқарылған жұмыстын қорытындылары туралы көп айтылды. Астана қаласында БЖАИЖ бағдарламасын енгізу бойынша ұйымдастырушылық және атқарушылық үлес қосқаны үшін келесі медициналық ұйымдар: Қалалық балалар жұқпалы аурулар ауруханасы, №1 қалалық балалар ауруханасы, №5 қалалаық емхана, №7 қалалық емхана алғыс хатпен марапатталды.

Астана қаласы Денсаулық сақтау басқармасының 2010 жылғы 18 қарашадағы «Бала жасындағы ауруларды интеграциялап жүргізу бағдарламаларын енгізу туралы» №930-ө бұйрығына сәйкес 2010 жылдың 1 желтоқсанынан бастап «Оку-клиникалық орталығы» ЖШС базасында БЖАИЖ орталығы құрылды, БЖАИЖ бағдарламасы бойынша жергілікті үйлестіруші А.М. Таупеева тағайындалды.

Орталыққа бөлек жай бөлінді, оның аумағы 75 кв.м. Ол БЖАИЖ Орталықтарына қойылған талаптар негізінде жабдықталған және қалалық балалар жұқпалы аурулар ауруханасы базасында оқу бөлмесі бөлінген. Сонымен қатар АМСК ұйымдарында тәжірибелік сабақтар жүргізу үшін жағдайлар жасалған

Пайдаланған әдебиеттер

- Google.kz
- Ғ.Ғ.Құттықожанова
- Google.ru